

Andlig och intellektuell utmaning

KATEDRALAKADEMIN

HÖSTEN 2018

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS
DOMKYRKOFÖRSAMLING

Att samtala om det vi inget vet

Det är en sak att dö, en annan att vara död. Om den första – processen – vet vi mycket. Om den andra – tillståndet – vet vi inget mer än att kroppens *alla* funktioner är släckta.

Tanken på båda skapar sorg, rädsla och en känsla av hopplös uppgivenhet. Ur detta föds en intensiv längtan hos många att det inte kan ta slut bara för att kroppen blivit tillintetgjord. Det måste finnas något mer, komma något nytt efteråt. Det kan kallas medvetandets fortsättning, själens odödlighet, kroppens uppståndelse och mycket annat. Jorden som kroppens boplatz byts ut mot himlen som det nya tillståndets.

Temat har blivit de flesta religioners viktigaste fråga. Att ge hopp *inför* döden genom att lova något *efter* den. Den tvivlande tanken frågar sig dock hur någon kan lova *något* om vilket vi *inget* vet. Det är lätt att förstå hur den mänskliga längtan kan *önska* en fortsättning. Det är svårare att förstå hur religioner kan låta denna önskan övergå i *löfte*. Var finns den trovärdiga grunden för utfästelserna? Svaren varierar från religion till religion. Ytterst handlar det om den bild av Gud och Guds handlande som de religiösa traditionerna och urkunderna vill ge. Gud är livets Gud, inte dödens. Gud är starkare än döden. Därför får vi tro att Gud vill se en fortsättning efter döden för oss alla. För kristen tro knyts löftena till föreställningen om Kristi död och uppståndelse som genombrottet för ett evigt liv.

Samtidigt varierar beskrivningarna av innehållet i det liv som förväntas efter döden. Ibland handlar det om metaforiska framställningar, ibland väldigt konkreta. Längre har i kristen tradition uppdelningen mellan himmel och helvete speglat både möjligheten och risken med att dö. Idag är den uppdelningen i många sammanhang nedtonad eller helt struken. Gud som Kärleken kan inte rymma tanken på en helvetestillvaro skild från Gud. I andra religiösa traditioner lever denna trosföreställning fortfarande starkt.

I allt detta är det många av oss som famlar, söker och trevar oss fram till den slutpunkt som är allas vårt öde. Andra omfattar en precis trosvisshet om både *att* och *hur*. Åter andra har bestämt sig för att slutet är slutet, och att *detta* livet med sina möjligheter och begränsningar är det vi har att leva.

Om det är någon punkt vi alla skulle kunna mötas i ett ödmjukt, inläggande och icke missionerande samtal så är det här där ingen kan hävda kunskapsföreträde. Det vi då skulle kunna hjälpa varandra med är fördjupad insikt i *ars moriendi*, konsten att dö.

Eskil Franck, *docent*

DÖDEN: FILOSOFISK OCH TEOLOGISK ANALYS OCH RESONANS

FILOSOFISK OCH TEOLOGISK ANALYS: HUR FÖRHÅLLER VI OSS TILL DÖDEN?

Föreläsningarna riktar sig på att utforska tänkandet om döden och dess tolkning och förståelse i vårt samhälle från fem olika perspektiv.

VÄRD: NORMUNDS KAMERGRAUZIS, DOMKYRKOTEOLOG

VI BEHÖVER LIVET NÄR VI SKA DÖ! ETT EXISTENTIELLT PERSPEKTIV

Vi kan ha tankar, farhågor eller förhoppningar om vad döden innebär, men ingen vet vad det är. Ur den synpunkten är döden människans största existentiella utmaning. Vi säger ibland *"En dag ska vi dö, men alla andra dagar ska vi leva"*. Hur klarar man av att leva ett liv med bibehållen livskvalitet i livets slutskede? Hur hittar man glädje och mening även när livet är kort?

Peter Strang, cancerläkare och professor i palliativ medicin, Karolinska Institutet.

.....
■ **DATUM:** Söndag 16 september ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan
.....

FILOSOFISK TRÖST. DÖDEN UR ETT FILOSOFISKT PERSPEKTIV

Filosof Torbjörn Tännsjö resonerar med utgångspunkt från sin bok *"Filosofisk tröst"* om vårt förhållande till vår individuella död. Är den en realitet eller ska vi en dag återuppstå? Är den av ondo? Eller av godo? Vad kan filosofin erbjuda som tröst för den som tänker med ovilja på sin egen förestående individuella död? Och hur förhåller vi oss filosofiskt till vår kollektiva död, mänsklighetens undergång?

Torbjörn Tännsjö, professor emeritus i praktisk filosofi, Stockholms universitet.

.....
■ **DATUM:** Söndag 7 oktober ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan
.....

ARBETE PÅ LIV OCH DÖD. ETT ANTROPOLOGISKT PERSPEKTIV

Studiet av mänskliga tragedier som gång efter annan har utspelat sig och utspelar sig i arbetslivet och produktionen – från silikos och förgiftningar, deformerade kroppar och invaliderade arbetare till psykisk ohälsa och ”utbrändhet” – kan leda till en djupare förståelse för något så grundläggande men också flyktigt som människosynen i industrisamhället. Det rör historien om (löne)arbetets till synes obönhörligt dubbla natur, arbetet som både livsavgörande betingelse i moderniteten och presumtiv dödsfälla och de mångbottnade försöken att råda bot på och förekomma problemen.

Niklas Ulfvebrand, doktorand i arbetslivsvetenskap, Mälardalens högskola.

■ **DATUM:** Söndag 28 oktober ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

SYNDENS LÖN ÄR DÖDEN. ETT TEOLOGISKT PERSPEKTIV

Rubriken kan tyckas drastisk. Men inte mer drastisk än att den hör hemma i centrala delar av aposteln Paulus mest centrala brev till församlingen i Rom. Samme Paulus kan säga att döden är den yttersta fienden som Kristus ska förinta. Detta har givit döden en central plats i kristen teologi. Hur ska den förstås? Vilken är dess motsats när den övervunnits? Vilken tröst kan i trons namn ges 2000 år senare?

Eskil Franck, docent i Nya testamentets exegetik, Uppsala universitet.

■ **DATUM:** Söndag 4 november ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

DÖDEN I DET POSTSEKULÄRA SAMHÄLLET.

ETT SOCIOLOGISKT PERSPEKTIV

Andelen personer som gravsätts utan någon ceremoni ökar i vårt samhälle, men betyder det att riter kring döden är på väg att överges? Kanske är det snarare så att riterna kring död och begravning är så mycket mer än begravningssgudstjänsten och gravsättningen. Runt om i samhället, i hemmen och på nätet sker ritualiseringar som är utbredda, men sällan omtalade bland de traditionella begravningssederna. I den här föreläsningen lyfter Anna Davidsson Bremborg religionssociologiska perspektiv på död och begravning.

Anna Davidsson-Bremborg, docent i religionssociologi, Lunds universitet.

■ **DATUM:** Söndag 25 november ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

FILOSOFISK RESONANS:

TRO OCH VETANDE

Bönhörelse och underverk samt religion som önsketänkande är två teologiska frågor behandlade på ett filosofiskt sätt tillsammans med *Cusanus*, ett samverkanprojekt mellan Uppsala universitet, Svenska kyrkan och Sigtunastiftelsen.

VÄRD: CARL REINHOLD BRÅKENHJELM, PROFESSOR EMERITUS, UPPSALA UNIVERSITET

OM BÖNHÖRELSE OCH UNDERVERK

En central del i religiösa ritualer utgörs av olika slags böner. Ofta kan bönen liknas vid och fylla samma funktion som meditation, men hos många finns också en stark tro att man genom bön faktiskt kan uppnå något. Det vetenskapliga underlaget för att det skulle vara på det sättet är dock klen. Vilka olika funktioner kan olika former av böner ha? Hur ska man förhålla sig till de studier som tycks visa att förbön inte har någon verkan? Är underverk möjliga och vad menar vi i så fall med underverk? Vad tror människor – och vad tror religiösa ledare?

Johan Kårlin, präst i S:ta Clara kyrka, Elisabeth Sandlund, ledarskribent på *tidningen Dagen* och fader Dominik Terstriep S.J., teologie doktor och kyrkoherde, S:t Eugenia församling.

■ **DATUM:** Söndag 9 september ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

OM RELIGION SOM ÖNSKETÄNKANDE

En vanlig kritik mot troende är att de hänger sig åt önsketänkande. De tror på Gud och ett liv efter detta därför att de vill att det ska vara så. Det kan nog stämma i många fall, men det finns också exempel på religiösa trosföreställningar som inte är av det slaget, tron på eviga pinor i helvetet t.ex. Går det att belägga empiriskt att religiös tro ofta är önsketänkande och hur pass vanligt är det? Kan inte också ateism vara önsketänkande? Jag vill inte att det ska finnas ett evigt liv eller en gud, menar t.ex. filosofen Thomas Nagel. Och: är det nödvändigtvis irrationellt att tro på det man vill ska vara sant?

Henrik Ahlenius, doktorand vid Stockholms universitet, Lotta Knutsson Bråkenhielm, teologie doktor och Sabina Koj, doktorand vid Åbo akademi.

■ **DATUM:** Söndag 30 september ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla stan

TEOLOGISK PRAKTIK:

VAD GÖR VI NU?

Två samtal om det oundvikliga. Hur förhåller vi oss till vår egen och andras dödlighet? Kan vår medvetenhet om döden hjälpa oss att förstå livet bättre?

VÄRD: SABINA KOIJ, DOMKYRKOLEKTOR

EN DÖDSDOM VID 30 OCH LEVANDE VID 60!

Hur har det varit möjligt? Kan det vara så att döden till och med hjälper oss leva? Döden är en av de påtagligaste gränssituationer vi har att förhålla oss till som människor. Om vi undviker tanken och frågan om döden missar vi de krafter och utmaningar som kan visa på nytt liv fast döden är så viss. Genom att reflektera över döden erbjuds vi verktyg att orientera oss med genom livet.

Steve Sjöquist, sjukhusdiakon vid Capio S:t Görans Sjukhus, har levt med HIV i 30 år och berättar utifrån sina egna erfarenheter om hur man i djupaste förtvivlan kan hitta en strimma av hopp.

.....
■ **DATUM:** Söndag 21 oktober ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla Stan
.....

VAD SÄGER MAN NÄR MAN INGENTING HAR ATT SÄGA?

Vad ska eller kan man säga till den som drabbats av död och sorg? Finns det ord som tröstar och förlöser? Var finns hopp när vardagen känns tom och meningslös?

Kristina Ljunggren och Ulf Lindgren är båda präster och själasörjare med mångårig erfarenhet av att möta och samtala med människor som drabbats av djupaste sorg och förtvivlan.

.....
■ **DATUM:** Söndag 18 november ■ **TID:** 13.00–14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla Stan
.....

I samband med Katedralakademin på söndagarna serveras enkel förtäring från 12.30. Frivillig gåva mottages tacksamt.

TEOLOGISKA KLANGER: FÖR BARN OCH UNGA

Fyra lördagseftermiddagar för pedagoger, lärare, barn, unga och föräldrar.
Vi bekantar oss med Bibelns berättelser och de stora livsfrågorna

VÄRD: JENNY SALAJ, DOMKYRKOPEDAGOG

BARNLITTERATUREN OCH DE SVÅRA LIVSFRÅGORNA

Hur kan vi tala med barn och unga om de svåra livsfrågorna: sorg död, ensamhet – men också om hoppet? Ett samtal mellan författaren Ulf Nilsson, barnboks-redaktören Marianne von Baumgarten och prästen Björn Skogsberg.

För intresserade föräldrar, lärare och övriga vuxna.

■ **DATUM:** Lördag 8 september ■ **TID:** 13.00–14.30 ■ **PLATS:** Sjalakoret, Storkyrkan

SYSKONGRÄL, RÄDSLOR OCH BUBBLANDE GLÄDJE

Bekanta dig med några av Bibelns mest spännande berättelser om hur det kan vara att ha syskon, att vara rädd och när man är så där glad att man bara vill sjunga. Storyteller Anna Agoston och Jenny Salaj dramatiserar och berättar om Josef och hans bröder och andra spännande bibelberättelser. *För barn i åldern 7-12 år med föräldrar.*

■ **DATUM:** Lördag 22 september ■ **TID:** 13.00–14.30 ■ **PLATS:** Sjalakoret, Storkyrkan

ALLT DU VELAT FRÅGA OM DÖDEN – FRÅGA PRÄSTEN!

Prästerna Krister Kappel och Björn Skogsberg talar om döden. Vad står det i Bibeln om döden? Hur går en begravning till? Vad händer när vi dör? Varför äter man ofta tårta efter en begravning? *För barn, unga och föräldrar.*

■ **DATUM:** Lördag 6 oktober ■ **TID:** 13.00-14.30 ■ **PLATS:** Sjalakoret, Storkyrkan

HÄNG MED PÅ BIBELÄVENTYRET!

Var med och möt Bibelns berättelser med rörelser, drama och lek tillsammans med Marina Thunholm och Björn Skogsberg. *För barn i åldern 7-12 år med föräldrar.*

■ **DATUM:** Lördag 3 november ■ **TID:** 13.00–14.30 ■ **PLATS:** Sjalakoret, Storkyrkan

I samarbete med Järfälla församling

EXISTENS OCH LÄRANDE

OM KRISTEN TRO: ATT MÖTA GUD BORTOM BIBEL OCH KYRKANS DOGMER

Mystik finns i alla religioner. Plötsligt känner människan att hon står inför Guds ansikte eller smälter samman med det Outsägliga. Särskilt inom kristendomen finns en lång mystik tradition. Under tio kvällar bekantar vi oss med några vetenskapliga förklaringar till mystik, de klassiska medeltida mystikerna, samt mystiska uttryck i konst, musik och arkitektur.

Föreläsare: Ulf Lindgren, domkyrkokaplan

■ **DATUM:** Torsdagar 13 september – 29 november (ej 1 och 8 november)

■ **TID:** 18.00–19.30 ■ **PLATS:** S:t Jacobs kyrka

13 september	Introduktion I: <i>Vad är mystik och vem är mystiker?</i>
Mystik är inte mystisk: vetenskapen anar vad som händer i mystikernas hjärnor.
20 september	Introduktion II: Det finns olika slags mystika upplevelser.
Finns en särskild kristen mystik? Hur är den Gud mystikerna erfar?
27 september	Klassiska kristna mystiker I: <i>De renhjärtade ska se Gud</i>
Heliga Birgitta, Hildegard av Bingen, Julian av Norwich
4 oktober	Klassiska kristna mystiker II: <i>Följ mig, kom och se</i>
Franciskus av Assisi, Ignatius av Loyola, Gerhard Hughes
11 oktober	Klassiska kristna mystiker III:
<i>Jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig</i>
Eckhart, Johannes av Korset, Theresa av Avila, Thomas Merton
18 oktober	Musiker är mystiker: Beethoven, Verdi och Wagner
(Mattias Wager gestaltar några musikaliska teman på orgeln)
25 oktober	Konstnärer är mystiker: Caravaggio, Bernini och Rembrandt
15 november	Vilket slags mystikt gudsmöte förmedlar romantikens, gotikens och barockens kyrkorum?
22 november	Kristen mystik i dagens Sverige: Frimureri
29 november	Judisk och muslimsk mystik: kabbala och sufism

OM KIERKEGAARDS FILOSOFI:

ATT KUNNA UPPLEVA LIVSMENING

Hur är det att vara människa? Vad är meningen med livet? Den danske filosofen Kierkegaard har i sina böcker beskrivit viktiga förutsättningar för att kunna uppleva livsmening – riktning och mål i livet. Hans tankar har påverkat filosofi, teologi och psykologi.

Föreläsare: Ted Harris, präst, teol.dr., FTO.

■ **DATUM:** Varannan tisdag fr o m 11 september ■ **TID:** 18.00–21.00
■ **PLATS:** ABF-huset, Sveavägen 41 (Per Albinrummet) ■ **KOSTNAD:** 1 000 kr
■ **ANMÄLAN:** edward.harris@svenskakyrkan.se

Kursplan

11 september	En kultur i förändring	6 november	Det religiösa stadiet
25 september	Subjektivitetsteori	20 november	Kierkegaards arv
9 oktober	Det estetiska stadiet	4 december	Vart är vi på väg?
23 oktober	Det etiska stadiet		

OM KRISTEN ANDLIGHET:

ATT UPPNÅ ETT TILLSTÅND AV VÄLBEFINNANDE

I alla tider har människor funderat över livets mysterier. Varför finns det liv istället för ingenting? Vad är meningen med livet? Hur uppnår en människa ett tillstånd av välbefinnande? Kristen andlighet är ett sätt att förhålla sig till livet och besvara dessa frågor. Kursen vill ge en bild av några kristna tänkares syn på andlighet och hjälpa deltagarna att själva förstärka en känsla av villkorslös kärlek.

Föreläsare: Ted Harris, präst, teol.dr., FTO.

■ **DATUM:** Varannan onsdag fr o m 12 september ■ **TID:** 18.00–21.00
■ **PLATS:** ABF-huset, Sveavägen 41 (Per Albinrummet) ■ **KOSTNAD:** 1 000 kr
■ **ANMÄLAN:** edward.harris@svenskakyrkan.se (senast 3/1)

Kursplan

12 september	Andlighetens grunddrag	7 november	Spansk andlighet
26 september	Ökenfädernas andlighet	21 november	Modern andlighet
10 oktober	Bysantinsk andlighet	5 december	Andlighet idag
24 oktober	Franciskansk andlighet		

OM FÖRFATTARE SOM TEOLOGER: ATT FÖRSTÅ DOSTOJEVSKI OCH LAGERKVIST

VÄRD: SABINA KOIJ, DOMKYRKOLEKTOR

”FINNS GUD ELLER INTE? MEN PÅ FULLT ALLVAR!”

Teologi i Dostojevskijs författarskap.

Elena Namli, professor i teologisk etik, Uppsala universitet.

■ DATUM: Tisdag 16 oktober ■ TID: 18.00–20.00

■ PLATS: Nicolaisalen, Själagårdsgatan 13, Gamla stan

GUDS SKRIVBITRÄDE ELLER INTE?

Teologi i Pär Lagerkvists författarskap.

Håkan Möller, professor i litteraturvetenskap, Göteborg universitet.

■ DATUM: Tisdag 13 november ■ TID: 18.00–20.00

■ PLATS: Nicolaisalen, Själagårdsgatan 13, Gamla stan

I samarbete med Religionsvetenskapliga sällskapet

OM MUSIKER OCH MUSIK: VARIFRÅN KOMMER MUSIKEN?

VÄRD: KRISTINA LJUNGGREN, DOMKYRKOKAPLAN

MUSIKER OM MUSIK – OM KONSTEN ATT SKAPA MUSIK

Hur uppstår ljuv musik mellan musikern och musiken? Hur mycket av det egna konstnärskapet kan man tillåta sig som uttolkare av den musik man framför? Hur tänker man och gör så att publiken berörs? Spelar egna musikminnen någon roll för hur musikern respektive lyssnaren uppfattar musiken?

Anders Åstrand, slagverkare och Mattias Wager, organist samtalar.

■ **DATUM:** Torsdag 13 september ■ **TID:** 18.00–19.30

■ **PLATS:** Sjalakoret i Storkyrkan (direktingång till höger om huvudentrén)

KOMPOSITÖRER OM MUSIK – OM KONSTEN ATT SKRIVA MUSIK

Handlar konsten att komponera om det musikaliska geniets inneboende, med blod, svett och tårar framvärkta toner? Om himmelsk inspiration? Är det ett hantverk? Räcker det med mångårig musikutbildning? Kan vem som helst lära sig komponera?

Kompositörerna Kristina Forsman och Michael Waldenby samtalar.

■ **DATUM:** Torsdag 22 november ■ **TID:** 18.00–19.30

■ **PLATS:** Sjalakoret i Storkyrkan (direktingång till höger om huvudentrén)

EN GÅTFULL SPEGELBILD – ETT KAMMARSPEL OM DÖDEN OCH LIVET

Tankar om det levda livet och den gåtfulla dödens ofrånkomliga realitet blir samtalsämnet när de döda träffas. Ett nyskrivet kammerspel av och med teatergruppen Persona.

■ **DATUM OCH TID:** 16 november kl 18.00 genrep, 17 november kl 18.00 Föreställning, 18 november kl 18.00 Föreställning (insläpp 20 minuter innan). Fri entré!

■ **PLATS:** Sjalakoret i Storkyrkan (direktingång till höger om huvudentrén)

ATT SAMTALA MED GUD: IGNATIANSKA ANDLIGA ÖVNINGAR

Under en timme sitter du i tyst bön. Med hjälp av en bibeltext för du ett inre samtal med Gud. Dina livsfrågor får möta Guds viskande svar. Detta är en 500 år gammal teknik att meditera eller be där inga förkunskaper krävs, mer än förmågan att sitta still i en timme och en längtan efter en stunds samvaro med Gud.

Ledare: Ulf Lindgren, domkyrkokaplan

.....
■ **DATUM:** Torsdagar jämna veckor 6 september – 29 november

■ **TID:** 16.00 (prick) – 17.00 ■ **PLATS:** Själakoret, Storkyrkan
.....

MORGONYOGA I SJÄLAKORET

Ledare: Viktor Frih, yogainstruktör och friskvårdskonsult

.....
■ **DATUM:** 12 tisdagar, 11 september – 27 november ■ **TID:** 06.45–08.00

■ **PLATS:** Själakoret, Storkyrkan. Ingång från södra sidan ■ **KOSTNAD:** 800 kronor.

■ **ANMÄLAN:** sabina.koij@svenskakyrkan.se (senast 7/9) *Ta med egen yogamatta.*
.....

FÖREDRAG SOM HÅLLITS I KATEDRALAKADEMIN
(2014–2016) FINNS SAMLADE I ANTOLOGIN:

En gråtande gud och den förvirrade människan

SENIORTRÄFFAR MED SOPPLUNCH: EN PLATS FÖR GEMENSKAP OCH REFLEKTION

VÄRDAR: MIKAEL HALLDIN, DIAKON OCH KRISTINA LJUNGGREN, DOMKYRKOKAPLAN

■ **DATUM:** Torsdagar ■ **TID:** 13.00 ■ **PLATS:** Nicolaisalen, Själagårdsgatan 13
■ **SOPPA:** 40 kronor

18 januari	Stockholmskryss med Kristina Ljunggren och Mikael Halldin
13 september	Paris: en stad som är både nybyggd och urgammal, modern och medeltida. Ulf Lindgren berättar
20 september	Musik á la Nilsson x 2. Kristina Ljunggren om två Nilsson - Christina och Birgit.
27 september	Skidåkning bland Armfeldts karoliner. Sabina Kojj berättar.
4 oktober	Apotek – en förunderlig värld. Britta Wallgren berättar.
11 oktober	Varför inte säs till biffen? Ulf Lindgren om judiska kostregler.
18 oktober	Caroline Krook berättar om Ingmar Bergman. En rastlös sökare och en troende tvivlare.
25 oktober	Årets Nobelpristagare. Åsa Husberg från Nobelmuseet berättar.
1 november	Cello och piano. Edward Ahlbeck Glader och Tamara Bohlin spelar.
8 november	Uppenbarelseboken - en märklig bok? Sabina Kojj föreläser
15 november	Fred och frihet - 100 år av demokrati i Sverige. Jenny Salaj berättar.
22 november	Polernas musik och mystik. Kristina Ljunggren och Michael Waldenby.
29 november	Filmvisning med anknytning till Gamla stan.
6 december	Luciakaffe I Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9 vid Stortorget. Luciatåg, julsmörgås med kaffe och pepparkakslotteri. <i>Anmälan till Församlingsexpeditionen 08-723 30 00 senast 30/11. Begränsat antal platser. Kostnad 50 kr som betalas på plats.</i>

En av människans viktigaste frågor är att förstå sig själv. Hur kan vi förstå oss själva utan att bli egocentrika? Kanske genom att se hur vi förhåller oss till andra människor. Eller, som forskarna och teologerna i den här boken, undersöka hur vi ser på oss själva i relation till mycket annat i livet. Genom att utgå från djupa fundament som människosyn, livsåskådning och kristen tro ställer de sina frågor om våra existentiella möjligheter och begränsningar.

MEDVERKANDE SKRIBENTER: John Atherton, Carl Reinhold Bråkenhielm, Thomas Ekstrand, Eskil Franck, Eva-Lotta Grantén, Carl-Henric Grenholm, Cristina Grenholm, Ted Harris, Anders Jeffner, Normunds Kamergrauzis, Janis Kreslins, Bo Larsson, Mattias Martinson, Elena Namli, Mats Svegfors, Bengt Kristensson Ugglå, Susanne Wigorts Yngvesson

Pris 200 kronor i Storkyrkan.

TILL MINNE AV FÖRSTA VÄRLDSKRIGETS SLUT

I år är det 100 år sedan 1a världskriget tog slut. Ett blodigt krig som lemlästade många. Kom man hem med en bortskjuten arm, eller ett ben togs man emot som en hjälte, medan de som förlorat hela eller delar av sitt ansikte ofta fick leva ett liv i skymundan, med eller utan ansiktproteser.

VÄRD: KRISTINA LJUNGGREN, DOMKYRKO KAPLAN

ANSIKTE MOT ANSIKTE

Människans ansikte är den mest underhållande ytan på jorden, skrev den tyske fysikern GC Lichtenberg. Ansiktet har historiskt sett betraktats både som en själens och moralens spegel, till att idag mest vara underlag för ID-handlingar och tillrättalagda bilder på Facebook.

Vad händer då om man har ett avvikande utseende? En medfödd avvikelse, eller ett ansikte som deformerats och blir avvikande genom sjukdom, olyckor, tortyr och krigsskador. Är det någon skillnad i självuppfattningen respektive människors bemötande om avvikelsen är medfödd eller förvärvad?

Staffan Rislund, leg psykolog med klinisk erfarenhet av patienter med ansiktsavvikelser.

Magnus Blimark, överstelöjtnant och stabsöverläkare vid Försvarsmedicincentrum.

.....
■ **DATUM:** Söndag 23 september ■ **TID:** 13.00-14.30

■ **PLATS:** Storkyrkosalen, Trädgårdsgatan 9, Gamla Stan
.....

Den 11 november är det 100 år sedan vapenstilleståndsdagen markerade slutet på det förödande Första världskriget. Sedan dess har världen många gånger ånyo drabbats av krigets fasor. Under helgen reflekterar vi över erfarenheter av krig och blickar framåt mot framtidens fredsarbete.

"HUR BYGGER VI FRED?"

Fredsbön med inbjuden talare.

Jan Eliasson, svensk diplomat och politiker, f.d. FN:s vice generalsekreterare och numera ordförande i Stockholms internationella fredsforskningsinstitut.

.....
■ **DATUM:** Lördag 10 november ■ **TID:** 15.00 ■ **PLATS:** Storkyrkan
.....

"DEN ELFTE TIMMEN PÅ DEN ELFTE DAGEN I DEN ELFTE MÅNADEN"

Den 11/11 2018 klockan 11 – exakt 100 år efter stilleståndsdagen 1918 fräs högmässa med fredstema i Storkyrkan.

.....
■ **DATUM:** Söndag 11 november ■ **TID:** 11.00 ■ **PLATS:** Storkyrkan
.....

Tillvaron där en människas existens bryts

Våra kyrkorum *Storkyrkan, S:t Jakob och S:ta Clara* i Stockholms city är markeringar i tid och rum. De är platser där en allomslutande mening som pekar bortom det närvarande till det slutgiltiga förvaltas. Där är platser som handskas med tårar och bryr sig om de punkter i tillvaron där en människas existens bryts. De firar och högtidlighåller. De är öar av tystnad och stillhet. De är platser där unika gester av välsignelse, delande och vördnad utförs. De erbjuder ett utrymme där vi kan samlas i allvaret, sjunga, lägga ner blommor och tända ljus.

Ett sammanhang där vi på allvar har möjlighet att lyssna till kunskap och beprövad erfarenhet och samtidigt ställa frågor är Katedralakademien. Vi är stolta och glada över Katedralakademien vars program för hösten du nu får i din hand. Katedralakademien har beskrivits som en viktig plats för andlighet och tro i Svenska kyrkan.

Höstens tema är den grundläggande livsfrågan nämligen döden som vi ur flera olika aspekter ska försöka ta oss an.

Ett annat grundläggande sammanhang är musiklivet i våra tre kyrkor. Broder Roger, som startade kommuniteten i Taizé i Frankrike, formulerade sig väl: *"Genom musiken kan det som är omöjligt att uttryckas i ord leda oss till bön. En Bachkonsert kan till exempel få oss att förnimma mänsklig längtan med en sällan uppnådd existentiell intensitet."* Om någon tagit sig an frågan kring döden så är det väl Bach i sina stora musikverk!

Hans Ulfvebrand, Domprost

STOCKHOLMS DOMKYRKOFÖRSAMLING

Stortorget 1, Gamla stan, Box 2122, 103 13 STOCKHOLM

08-723 30 00

info@stockholmsdomkyrkoforsamling.se

stockholmsdomkyrkoforsamling.se

facebook.com/stockholmsdomkyrkoforsamling

@katedralakademien

Svenska kyrkan

STOCKHOLMS
DOMKYRKOFÖRSAMLING